

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

**Machloket:
One Torah Many
Opinions**

Dr. Yardaena Osband MD
כ"ח שבט תשע"ט / Sunday, February 3, 2019

שמות י"ט:ח:

(ח) וַיַּעֲנוּ כָּל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע מִשְׁמַע אֱלֹהֵינוּ:

Exodus 19:8

(8) And all the people answered together, and said: 'All that the LORD hath spoken we will do.' And Moses reported the words of the people unto the LORD.

משנה אבות א':א

(א) מִשְׁנָה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסֵּרָה לַיהוֹשֻׁעַ, וַיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנָבִיאִים, וְנָבִיאִים מִסְרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוּלָּה. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים, הָיוּ מְתוּנִים בְּדִין, וְהִעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, וַעֲשׂוּ סִיג לַתּוֹרָה:

Pirkei Avot 1:1

(1) Moshe received the Torah from Sinai, and transmitted it to Yehoshua, and Yehoshua to the Elders, and the Elders to the Prophets, and the Prophets transmitted it to the Men of the Great Assembly. They said three things: Be deliberate in judgment, and establish many students, and make a fence for the Torah.

משנה חגיגה ב':ב

(ב) יוסי בן יועזר אומר שלא לסמוך. יוסי בן יוחנן אומר לסמוך. יהושע בן פרחיה אומר שלא לסמוך, נתאי הארכלי אומר לסמוך. יהודה בן טבאי אומר שלא לסמוך. שמעון בן שטח אומר לסמוך. שמעיה אומר לסמוך. אבטליון אומר שלא לסמוך. הלל ומנחם לא נחלקו. יצא מנחם, נכנס שמאי. שמאי אומר שלא לסמוך. הלל אומר לסמוך. הראשונים היו נשיאים, ושניים להם אבות בית דין.

Mishnah Chagigah 2:2

(2) Yose ben Yoezer says not to lean hands [on the Chagigah sacrifice]; Yose ben Yohanan says to lean hands. Yehoshua ben Perahia says not to lean hands; Nitai the Arbelite says to lean hands. Yehuda ben Tavai says not to lean hands; Shimon ben Shetach says to lean hands. Shemaya says to lean hands; Avtaliyon says not to lean hands. Hillel and Menahem did not disagree. Menahem left and Shammai entered. Shammai says not to lean hands; Hillel says to lean hands. The first [of each pair] was the *nasi* [head of the Sanhedrin] and the second [of each pair] was the *av beit din* [head of the Rabbinic court].

תלמוד ירושלמי חגיגה י: 3

בראשונה לא היתה מחלוקת בישראל אלא על הסמיכה בלבד ועשו שמאי והלל ועשו אותן ד' משרבו תלמידי ב"ש ותלמידי ב"ה ולא שימשו את רביהן כל צורכן ורבו המחלוקת בישראל ונחלקו לשתי כתות אלו מטמאין ואלו מטהרין ועוד אינה עתידה לחזור למקומה עד שיבוא בן דוד ר' חיייה בשם ר"י לא תהא שבות קלה בעיניך שהרי סמיכה אינה אלא רשות ונחלקו עליה אבות העולם.

Jerusalem Talmud Chagigah 10b: 3

...

משנה עדיות ד' ח:

(ח) בית שמאי מתירין את הצרות לאחים, ובית הלל אוסרין. חלצו, בית שמאי פוסלין מן הכהנה, ובית הלל מכשירין. נתיבמו, בית שמאי מכשירין, ובית הלל פוסלין. ואף על פי שאלו פוסלין ואלו מכשירין, לא נמנעו בית שמאי מלשא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מלשא נשים מבית שמאי. וכל הטהרות והטמאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין, לא נמנעו להיות עושים טהרות אלו על גב אלו.

Mishnah Eduyot 4: 8

(8) Beit Shammai allow the rival wives [of a deceased brother] to [marry his surviving] brothers, and Beit Hillel forbids it. If they had done *chalitzah* [the ceremony of release, after which a levirate marriage is no longer required], Beit Shammai invalidate [the rival wives from marrying into] the priesthood. And Beit Hillel validate them. If they had done the levirate marriage, Beit Shammai validate the [rival wives to the priests, should the surviving brothers die as well], and Beit Hillel invalidate them. Even though [one House] invalidated and [the other House] validated, Beit Shammai did not refrain from marrying the women of Beit Hillel, and Beit Hillel did not [refrain] from marrying the women of Beit Shammai. And all the pure and impure that [one House] would declare pure and [the other House] would declare impure, they [still] did not refrain from making [sure] that [the vessels of one House] and [the vessels of the other House would remain] pure [according to both Houses].

משנה עדיות ח' ז:

(ז) אמר רבי יהושע, מקבל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו, הלכה למשה מסיני שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב, אלא לרחק המקורבין בזרוע ולקרב המרחקין בזרוע. משפחת בית צריפה היתה בעבר הירדן ורחקה בן ציון בזרוע, ועוד אחרת היתה שם וקרבה בן ציון בזרוע, כגון אלו, אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב. רבי יהודה אומר, לקרב, אבל לא לרחק. רבי שמעון אומר, להשוות המחלקת. וחכמים אומרים, לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום בעולם, שנאמר (מלאכי ג) הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.

Mishnah Eduyot 8: 7

(7) Rabbi Yehoshua said: I have a tradition from Rabbi Yochanan the son of Zakkai, who heard it from his teacher, and his teacher from his teacher - a law to Moses from Sinai! - that Eliyahu will not come to declare people pure or impure, to distance [i.e. make impure] people or to bring [into purity those who are declared impure], but rather to distance those who were brought near by force, and to bring close those who were distanced by force. The family Bet Tzreifa was across the Jordan, and Ben Tzion distanced them by force, and someone else was there and Ben Tzion brought them close by force. [It is cases] such as these [that] Eliyahu is coming to declare pure and impure, to bring near and to distance. Rabbi Yehudah says: to bring [people] close, but not to [make people] distant. Rabbi Shimon says: to resolve arguments. The Sages say: He will not come to make distant or to bring close, but to make peace in the world, as it says "Behold, I will send you Elijah the prophet [before the coming of the great and terrible day of the LORD]. And he shall turn

the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to their fathers”
(Malachi 3: 23-24).

משנה עדיות א' ד'-ו'

(ד) ולמה מזכירין את דברי שמאי והלל לבטלה, ללמד לדורות הבאים שלא יהא אדם עומד על דבריו, שהרי אבות העולם לא עמדו על דבריהם.

(ה) ולמה מזכירין דברי היחיד בין המרביין הואיל ואין הלכה אלא כדברי המרביין, שאם יראה בית דין את דברי היחיד ויסמוך עליו, שאין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין. היה גדול ממנו בחכמה אבל לא במנין, במנין אבל לא בחכמה, אינו יכול לבטל דבריו, עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין.

(ו) אמר רבי יהודה, אם כן למה מזכירין דברי היחיד בין המרביין לבטלה, שאם יאמר האדם כך אני מקבל, יאמר לו כדברי איש פלוני שמעת.

Mishnah Eduyot 1:4-6

(4) Why are the opinions of Hillel and Shammai recorded [only] to be nullified? To teach the generations that one should not be insistent in his/her opinions, for the fathers of the world were not insistent in their opinions.

(5) And why do we record the words of an individual among the many, when the law is [according to] the words of the many? Because if the court sees [fit] the words of the individual, it may rely on them. But a court is not able to nullify the words of a fellow court unless they are greater in wisdom and number [than the fellow court]. If they are greater in wisdom but not number, or in number but not in wisdom, they are not able to nullify its words until they become greater in wisdom and number.

(6) Rabbi Yehudah said: "If so, why do we record the words of an individual among the majority [only] to be nullified? For if a person says "Thus I have received [the law]," another will say to him "You heard it according to the words of So-and-So."

עירובין י"ג ב: י"ז-י"א

ו א"ר אבא אמר שמואל שלש שנים נחלקו ב"ש וב"ה הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו יצאה בת קול ואמרה אלו ואלו דברי אלהים חיים הן והלכה כב"ה וכי מאחר שאלו ואלו דברי אלהים חיים מפני מה זכו ב"ה לקבוע הלכה כמותן מפני שנוחין ועלובין היו ושונין דבריהן ודברי ב"ש ולא עוד אלא שמקדימין דברי ב"ש לדבריהן

Eruvin 13b: 10-11

...A question was raised: Since a Divine Echo declared: "Both these and those are the words of the Living God," why was the halacha established to follow the opinion of Hillel? It is because the students of Hillel were kind and gracious. They taught their own ideas as well as the ideas from the students of Shammai. Not only for this reason, but they went so far as to teach Shammai's opinions first.

קהלת י"ב: י"א

(יא) דְּבָרֵי חֲכָמִים פְּדָרְבָּנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים בְּעֵלְי אֶסְפוֹת נִתְּנָו מֵרַעָה אֶחָד:

Ecclesiastes 12: 11

(11) The words of the wise are as goads, and as nails well fastened are those that are composed in collections; they are given from one shepherd.

חגיגה ג' ב:ג'-ה'

בעלי אסופות אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות אסופות ועוסקין בתורה הללו מטמאין והללו מטהרין הללו אוסרין והללו מתירין הללו פוסלין והללו מכשירין שמא יאמר אדם היאך אני למד תורה מעתה תלמוד לומר כולם נתנו מרועה אחד אל אחד נתנן פרנס אחד אמרן מפי אדון כל המעשים ברוך הוא דכתיב (שמות כ, א) וידבר אלהים את כל הדברים האלה אף אתה עשה אזניך כאפרכסת וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאים ואת דברי מטהרים את דברי אוסרין ואת דברי מתירין את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין בלשון הזה אמר להם אין דור יתום שר' אלעזר בן עזריה שרוי בתוכו

Chagigah 3b: 3-5

'The masters of assemblies': these are the disciples of the wise, who sit in manifold assemblies and occupy themselves with the Torah, some pronouncing unclean and others pronouncing clean, some prohibiting and others permitting, some disqualifying and others declaring fit. Should a man say: How in these circumstances shall I learn Torah? Therefore the text says: 'All of them are given from one Shepherd'. One God gave them; one leader uttered them from the mouth of the Lord of all creation, blessed be He; for it is written: (Exodus 20: 1) 'And God spoke all these words'. Also make your ear as the upper millstone, and acquire for yourself an understanding heart to hear the words of those who declare unclean and the words of those who declare clean, the words of those who forbid and the words of those who permit, the words of those who disqualify and the words of those who pronounce ceremonially pure. In this same way he said to them, It is not an orphan generation when R. Elazar ben Azariah lives in it.

ברכות כז: 98-54

מעשה בתלמיד אחד שבא לפני ר' יהושע א"ל תפלת ערבית רשות או חובה אמר ליה רשות בא לפני רבן גמליאל א"ל תפלת ערבית רשות או חובה א"ל חובה א"ל חובה א"ל המתן עד שיכנסו בעלי תריסין לבית המדרש כשנכנסו בעלי תריסין עמד השואל ושאל תפלת ערבית רשות או חובה א"ל רבן גמליאל חובה אמר להם רבן גמליאל לחכמים כלום יש אדם שחולק בדבר זה אמר ליה ר' יהושע לאו א"ל והלא משמך אמרו לי רשות אמר ליה יהושע עמוד על רגליך ויעידו בך עמד רבי יהושע על רגליו ואמר אלמלא אני חי והוא מת יכול החי להכחיש את המת ועכשיו שאני חי והוא חי היאך יכול החי להכחיש את החי היה רבן גמליאל יושב ודורש ור' יהושע עומד על רגליו עד שרננו כל העם ואמרו לחוצפית התורגמן עמוד ועמד אמרי עד כמה נצעריה וניזיל בר"ה אשתקד צעריה בבכורות במעשה דר' צדוק צעריה הכא נמי צעריה תא ונעבריה מאן נוקים ליה נוקמיה לרבי יהושע בעל מעשה הוא נוקמיה לר' עקיבא דילמא עניש ליה דלית ליה זכות אבות אלא נוקמיה לר' אלעזר בן עזריה דהוא חכם והוא עשיר והוא עשירי לעזרא הוא חכם דאי מקשי ליה מפרק ליה והוא עשיר דאי אית ליה לפלוחי לבי קיסר אף הוא אזל ופלה והוא עשירי לעזרא דאית ליה זכות אבות ולא מצי עניש ליה אתו ואמרו ליה נחא ליה למר דליהוי ריש מתיבתא אמר להו איזיל ואימליך באינשי ביתי אזל ואמליך בדביתהו אמרה ליה

Berakhot 27b: 15-22

It happened that a disciple came before R. Joshua and asked him, "Is the evening-Tefillah voluntary or obligatory?" He replied, "It is voluntary." Then he came before Rabban

Gamaliel and asked him the same question. He replied, "It is obligatory." He thereupon said to him, "But has not R. Joshua told me it was voluntary!" Rabban Gamaliel said to him, "Wait until the shield-bearers[5] enter the House of Study." When the shield-bearers had assembled, the questioner stood up and asked, "Is the evening-Tefillah voluntary or obligatory?" Rabban Gamaliel replied, "It is obligatory." Rabban Gamaliel said to the Sages, "Is there anyone who has a different opinion on this matter?" R. Joshua said to him, "No[1]" Then Rabban Gamaliel said to him, "But has it not been reported to me in thy name that it is voluntary?" And he added, "Joshua, stand up that it may be testified against thee." R. Joshua stood up and said, "If I were living and he[2] dead, the living would be able to deny the statement of the dead; but seeing that I am alive and he also is alive, how can the living deny the statement of the living!" Then Rabban Gamaliel sat and commenced his discourse while R. Joshua remained standing[3], until all those present began to murmur and cried to Huspit the interpreter[4], "Stop!" and he stopped. They said, "How long is [Rabban Gamaliel] going to continue heaping indignities upon [R. Joshua]? Last year he slighted him on the question of the New Year[5]; he slighted him on the question of the firstborn in the incident of R. Sadok[6]; and here again he has slighted him. Come, let us depose him[7]! Whom shall we appoint in his stead? Shall we appoint R. Joshua? [No;] he is a party in the incident. Shall we appoint R. Akiba? [No;] perhaps Rabban Gamaliel will plague him because of his lack of ancestral merit[8]. Let us, then, appoint R. Eleazar b. Azariah, for he is wise, rich, and he is of the tenth generation from Ezra. He is wise, so if anyone[9] puts difficult questions to him, he will be able to reply to him; and he is rich, so if it be necessary for someone to attend at the palace of the Emperor[10], he will be qualified to do so; and he is of the tenth generation from Ezra, so he possesses ancestral merit and Rabban Gamaliel will not be able to worry him on that score." They attended upon R. Eleazar b. Azariah and asked him, "Would the master consent to become the head of the College?" He replied, "I will first go and take counsel with the members of my household." He went and consulted his wife, and she said to him,

ברכות כ"ח א' א'-ד'

דלמא מעברין לך אמר לה [לשתמש אינש] יומא חדא בכסא דמוקרא ולמחר ליתבר אמרה ליה לך חירותא ההוא יומא בר תמני סרי שני הוה אתרחיש ליה ניסא ואהדרו ליה תמני סרי דרי חירותא היינו דקאמר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא בן שבעים שנה תנא אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם רשות לתלמידים ליכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש ההוא יומא אתוספו כמה ספסלי א"ר יוחנן פליגי בה אבא יוסף בן דוסתאי ורבנן חד אמר אתוספו ארבע מאה ספסלי וחד אמר שבע מאה ספסלי הוה קא חלשא דעתיה דר"ג אמר דלמא ח"ו מנעתי תורה מישראל אחזו ליה בחלמיה חצבי חירי דמליין קטמא ולא היא ההיא ליתובי דעתיה הוא דאחזו ליה תנא עדיות בו ביום נשנית וכל היכא דאמרינן בו ביום ההוא יומא הוה ולא היתה הלכה שהיתה תלויה בבית המדרש שלא פירשוה ואף ר"ג לא מנע עצמו מבית המדרש אפילו שעה אחת

Berakhot 28a: 1-4

"Perhaps they will soon depose thee!" He answered[1] "[Let a man] use the cup of honour[2] for one day, and to-morrow let it be broken." She said to him, "Thou hast no grey hair[3]!" That day he was eighteen[4] years of age; but a miracle was wrought for him, and eighteen rows of hair[5] turned grey. That is what R. Eleazar b. Azariah meant when he said, "Behold I am like one seventy years old," and not "I am seventy years old[6]." It has been taught: That same day, they removed the doorkeeper [of the College] and

permission was granted to the disciples to enter ; for Rabban Gamaliel had issued a proclamation: "A disciple, who is not inwardly the same as outwardly[7], will not be allowed to enter the House of Study." That day many forms had to be added[8]. R. Johanan said : Abba Jose[9] b. Dostai and the Rabbis differ as to the number; one declaring four hundred forms were added, the other declaring it was seven hundred. This [vast addition] depressed Rabban Gamaliel who said, "Perhaps, God forbid, I have withheld Torah from Israel !" He was shown in a dream white pitchers full of ashes". It was not really so[11] ; but he was shown this to relieve his mind. It has been taught : That same day 'Eduyyot[1] was learnt, and wherever we find the phrase "on that day" it refers to that occasion. There was not a Halakah which had been left in a state of uncertainty in the House of Study which was not then made clear. Even Rabban Gamaliel did not absent himself from the House of Study[2].